

Organisering av undervisningen

Ukentlig undervisning 38 uker i året. Enten individuell eller gruppe undervisning.

Generelt

Nær kontakt mellom lærer og foresatte – og i de fleste tilfeller ensemble – er viktig for å oppnå gode ønskede resultater.

Målgruppe/alder/inndeling

I denne fagplanen er undervisningen delt i 3 nivåer:

Nybegynnernivå, mellomnivå og viderekomne.

Historikk og bruksområde

Klarinetten ble oppfunnet rundt 1700 av Johann Christoph Denner, men var en videreutvikling av et instrument med enkelt rørblad uten det overblåste registeret, kalt Chalumeu. Klarinetten brukes i alle typer ensemble, symfoniorkester, korps, storband og ulike jazz ensemble.

1. Nybegynnernivå: (forventet innhold i undervisningen)

Teori	
Innhold	Beskrivelse
Kunnskap om instrumentet	Hvordan å behandle instrumentet (sette samme, tørke, pusse), forstå hvordan lyden blir til, historikk.
Teknikk	Lære om munn- og fingersetning, blåseteknikk, tungeteknikk
Noter og rytmer	<ul style="list-style-type: none"> Kunne spille tonene i C-dur skala Spille melodier med Bb, Eb og F# Kjenne til noteverdiene helnote, halvnote, firedelsnote, åttendelsnote og tilsvarende for pauser.
Gehör	<ul style="list-style-type: none"> Herme enkle forspilte rytmer. Kunne spille enkle melodier utenat Leke på instrumentet (lage forskjellige lyder)
Dynamikk og uttrykk	Lære enkle dynamiske tegn som piano, forte, crescendo, diminuendo, ritardando, legato og staccato

Praksis	
Innhold	Beskrivelse
Forberedelse	Det anbefales at du øver min 10 min annenhverdag. Husk spillebok og instrument på timene
Eksempler på notebøker	<ul style="list-style-type: none"> Midt i blinken bok 1-2 Spill klarinett bok 1 -2
Konserter	<ul style="list-style-type: none"> Få tilbud om å spille på huskonserter og andre arrangementer. Alene og i samspill med andre

2. Mellomnivå (forventet innhold i undervisningen)

Teori	
Innhold	Beskrivelse
Teknikk	Videreutvikling sin klang og fingerteknikk fra nivå 1. Skal ha god oversikt over alle grep opp til D3. Spille skalaer med opptil 3 #/b.
Gehör	<ul style="list-style-type: none"> • Herme forspilte rytmer og melodier med få sprang • Forskjell på dur og moll • Spille enkle melodier uten noter • Spille og skrive enkle melodier på noter
Noter og rytmer	<ul style="list-style-type: none"> • Lære vider om noteverdier og pauser • Vite hva #, b og oppløsningstegn betyr • Skalaer: C-dur, F-dur, Bb dur, G-dur, D-dur og A-dur • Kunne ulike taktarter (2/4, 3/4, 4/4, 6/8 osv)
Samspill/konserter	<ul style="list-style-type: none"> • Spille egen duettstemme • Delta i større ensembler, for eksempel skolekorpset • Få tilbud om å spille alene eller sammen med andre på konsert
Historikk	Vite litt om de ulike musikepokene: Barokken, Wienerklassisismen, Romantikken, Nasjonalromantikken og musikk fra det 20. århundre. Ha kjennskap til sentrale komponister innenfor hver epoke.
Komposisjon og improvisasjon	Lydlek, komponerer små melodier, transponere melodier til andre tonearter, enkel improvisasjon

Praksis	
Innhold	Beskrivelse
Forberedelse	<p>Det anbefales at du øver 20 minutter 3 til 4 ganger i uken</p> <p>Spille skalaer, ta ut vanskelige partier i et stykke og øve dette på ulike måter.</p> <p>Til timene skal eleven alltid ha med: eget instrument og flis, pussefille, spilleboka/leksa og blyant.</p>
Gehørsanger	Spille stykker fra forskjellige sjangrer og lytte til ulik musikk. Lærer forteller litt om komponister og epoker.
Konserter	Spille på huskonserter og andre arrangementer. Alene og i samspill med andre.
Eksempler på notebøker	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Klosè</i>, • <i>Rosè 25 etudes</i>

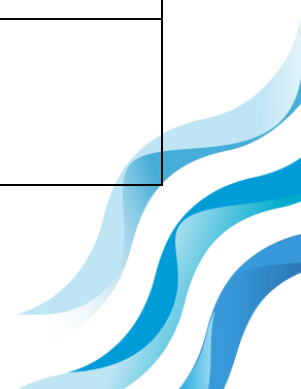

3. Viderekommen nivå:

Teori	
Innhold	Beskrivelse
Teknikk	<ul style="list-style-type: none"> • Øke tekniske ferdigheter på instrumentet (fingerteknikk) • Spille kromatisk skala over en oktav • Kunne spille skalaer i dur og moll med inntil fire fortegn, samt blues-skala i C • Kunne lese kompliserte notebilder med for eksempel synkoper, 16-deler og trioler • Fremføre lengre stykker • Transponere noter i C • Jobbe med musikalitet/frasering
Noter og rytmer	Kjenne begreper som ters, kvart, kvint og oktav. Musikalske uttrykk som: rubato, cantabile, marcato osv.
Gehør	Intonasjon videreutvikling, lytte til og få en forståelse for mer stilarter og komponister. Eleven oppfordres til å lytte til flere ulike innspillinger av samme stykke.
Historikk	Tilegne seg mer kunnskap om de ulike tidsepokene (komponister, oppbygging av ulike verk, tiden generelt, andre typer kunstarter, og andre instrumenter). Ha kunnskap i hvordan stykker tolkes fra ulike epoker og utføre disse.

Praksis	
Innhold	Beskrivelse
Forberedelse	Minst 30 minutter daglig øving hjemme. Spille skalaer, ta ut vanskelige partier i et stykke og øve dette på mange og ulike hensiktsmessige måter. Til timene skal eleven alltid ha med: eget instrument og flis, pussefille, spilleboka/leksa og blyant.
Samspill/konserter	<ul style="list-style-type: none"> • Spille i små og store ensembler • Spille solostykker med akkompagnement eks pianist • Alle får tilbud om å spille alene eller sammen med andre på konsert • Tilbud om å delta i musikk-konkurranser
Eksempler på notebøker	<i>Rosè (32 etudes)</i> <i>Gade fantasi stykker</i> <i>Mozart klarinett konsert</i>

Vedlikehold av klarinett:

Vedlikehold etter bruk:

Syre fra spytt er skadelig for klarinetten og syre fra svette fingre tærer på klaviaturet. Fuktighet kan skade putene. Derfor utføres alltid følgende etter bruk:

1. Ta av **flisa** og tørk før du legger det i røretuet.
2. Tørk **munnstykket** innvendig med svaberen. (Fra tid til annen rengjøres munnstykket med en fuktig **NB! Bruk aldri varmt vann!** klut innvendig og utvendig. Evt. belegg i kammeret på munnstykket fjernes med *munnstykkebørsten*. Manglende rengjøring av munnstykket fører til at det dannes belegg i kammeret som forringer tonekvaliteten og er uhygienisk.)
3. Sett på **rørklemma** (ligature) og **flisbeskytter** (reed cap).
4. Tørk **pærestykket** innvendig med svaberen.
5. Slipp loddet på den innvendige pussekluten & børsten gjennom fra **klokkesiden** og trekk den gjennom.
6. **Klaviaturet** (klaffene) og kroppen tørkes med den utvendige poleringskluten.

Oppbevaring av instrumentet:

1. Sett alltid på rørhetta når du ikke spiller og bruk gjerne et klarinettstativ.
2. Klarinetten skal alltid oppbevares i kofferten for å beskytte instrumentet mot støv og skader. Sett alltid på endepluggen på toppen av kroppen når klarinetten legges i kofferten.
3. Ikke leg noe i kofferten som kan trykke på instrumentet.
4. Instrumentet må ikke oppbevares på steder med meget høy temperatur eller

